

בבית המשפט העליון

בש"פ 1216/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. שאול פרץ
2. משה בן שמחון
3. יוסף חיים ויצמן
4. עדי-אל לויאן

בקשה שנייה להארכת מעצרו של המשיב 4, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 – ת"פ 54462-02-18 בבית המשפט המחוזי תל אביב

תאריך הישיבה: י"ד באדר א התשע"ט (19.2.2019)

בשם המבקשת: עו"ד קובי משקוביץ
בשם המשיב 4: עו"ד עמית שלף

החלטה

1. בקשה שנייה להארכת מעצרו של המשיב 4 (להלן: המשיב) לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים או החוק), למשך 90 ימים.

2. כתב האישום: ביום 23.2.2018 הוגש כתב אישום המייחס למשיב, הוא הנאשם 4 בכתב האישום, עבירות של החזקת נשק ותחמושת ומתן אמצעים לביצוע פשע, לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא, ו-498(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

לפי הנטען בכתב האישום, נאשמים 1-3 קשרו קשר לסחוט את פלוני (להלן: המנוח) שהיה מסוכסך עם אחד הנאשמים. ניסיון הסחיטה היה אמור להסתיים בגרימת חבלה חמורה, אך הסתיים במותו של המנוח, ובגין כך, כתב האישום מייחס לנאשמים אלה רצח תוך ביצוע עבירה לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין. סעיף 7 לכתב האישום מתייחס למשיב, ולפיו, הגיעו הנאשם 1 ואחרים אל ביתו של המשיב, שם מסר המשיב

לנאשם 1 אקדה חצי-אוטומטי ותחמושת עבורו, וכן שני זוגות בגדים כהים. אקדה זה הוא ששימש בסופו של דבר לירי לעבר המנוח, ירי שגרם למותו.

3. הליכי המעצר: עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של ארבעת הנאשמים עד לתום ההליכים נגדם. לאחר מספר דחיות שנתבקשו בשל ענייני ייצוג ועיון בחומרי חקירה, דיון במעצרו של הנאשמים התקיים ביום 9.10.2018. ב"כ הנאשמים 1-3 הסכימו למעצרו עד תום ההליכים. ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה אך ביקש כי ייערך תסקיר מעצר בעניינו. בהתאם להוראת בית המשפט, התסקיר הוגש ביום 23.10.2018, ובמסגרתו העריך שירות המבחן כי קיים סיכון "בינוני" להישנות עבירות אלימות בדרגת חומרה "בינונית" מצד המשיב. עם זאת, המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בביתה של אחותו בבאר יעקב, לצד הטלת צו פיקוח למשך שישה חודשים.

לאחר דיון שהתקיים ביום 24.10.2018, הורה בית המשפט ביום 28.10.2018 על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו (להלן: החלטת המעצר). בית המשפט ציין בהחלטתו מספר נסיבות רלוונטיות, ובהן: עברו הפלילי של המשיב (הכולל עבירת אלימות במשפחה); נגישותו של המשיב לנשק ולתחמושת, לגביה "רב הנסתר על הנגלה"; העובדה שהמשיב שמר על זכות השתיקה בחקירתו; ונתון שלא היה ידוע לקצין המבחן ולפיו ביום בו מסר המשיב את האקדה והבגדים לנאשם 1, שהה המשיב במעצר בית במסגרת תיק אחר (מ"י 18-01-7220) שנסגר לבסוף, כאשר ההחלטה על מעצר הבית ניתנה אך 24 שעות לפני מועד העבירה מושא כתב האישום.

ערר שהגיש המשיב על ההחלטה למעצרו עד לתום ההליכים (בש"פ 7800/18) נדון במאוחד עם הבקשה הראשונה של המבקשת להארכת מעצרו בתשעים יום (בש"פ 7983/18). בהחלטתו מיום 12.11.2018 ובהסכמת המשיב, הורה בית המשפט (השופט ע' גרוסקופף) על מחיקת הערר ועל הארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים.

4. ההליך העיקרי: הדיון בתיק התעכב בשל ענייני הייצוג והעיון בחומרים שצוינו לעיל, ובשל נסיבות נוספות ובהן העברת התיק לגישור (אשר לא צלח). המועד למענה של הנאשמים לכתב האישום קבוע ליום 4.3.2019, ונקבעו שנים עשר מועדי דיוני הוכחות עד לאמצע חודש יולי 2019.

מכאן הבקשה שלפנינו. לטענת המבקשת לא ניתן לאיין את מסוכנותו של המשיב ולו מן הטעם שהעבירות המיוחסות לו בוצעו עודנו שוהה במעצר בית, בגין חשד לביצוע עבירה אחרת.

5. החלטת המעצר משקפת את התלבטותו של בית המשפט לגבי המשיב. מחד גיסא, עברו הפלילי של המשיב אינו מכביד, ולמצער, אינו קשור לעבירות הנוכחיות המיוחסות לו (היעדרות מהשירות הצבאי ועבירה של אלימות כנגד בת זוג משנת 2013). לכך יש להוסיף כי חלקו בתכנית ובעשייה העבריינית המתוארת בכתב האישום נמוך באופן משמעותי בהשוואה לאחרים.

מנגד, עבירת נשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין נמנית על עבירות הביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, ומקימה עילת מעצר סטטוטורית מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. ככלל, "עבירות נשק ועילת המסוכנות הולכות יד ביד, והשגת מטרת המעצר על דרך של חלופה שמורה למקרים חריגים" (בש"פ 5518/13 אבו עראר נ' מדינת ישראל (12.8.2013)).

כתב האישום אמנם מנוסח בזהירות יתרה, אך ברי כי כאשר המשיב מסר את האקדח והבגדים הכהים לנאשם 1, הוא יכול היה לצפות כי ייעשה שימוש בפריטים אלה, הגם שכתב האישום אינו מייחס לו ידיעה על פרטי התכנית העבריינית. הנגישות של המשיב לנשק ולתחמושת והרקע לקשריו עם הנאשמים 1 ו-3 לוטים בערפל, ולכך יש להוסיף את שתיתו של המשיב בחקירתו במשטרה. כידוע, השתיקה בשלב המעצר פועלת לחובת הנאשם הן במישור הראייתי והן במישור של עילת המסוכנות (בש"פ 1648/11 אביטן נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 והאסמכתאות שם (7.3.2011); בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל (10.3.2011)).

6. ספק אם העבירה המיוחסת למשיב, כשלעצמה, מצדיקה הארכת מעצר מעבר לשנה. ברם, נסיבות העבירה עליהן עמדנו לעיל (מסירת הנשק יחד עם בגדים כהים), צובעים את העבירה בגוונים חמורים יותר. חומרה יתרה יש בעובדה שהדברים נעשו בעוד המערער שוהה במעצר בית שהושת עליו אך 24 שעות לפני כן, מה שמעיד על כך שאין מורא הדין ומורא המשטרה על המערער.

7. אלא שהמסגרת הדיונית שלפנינו, אינה המסגרת של מעצר עד לתום ההליכים, אלא סעיף 62 לחוק, שבמסגרתו שומא עלינו להתחשב בשיקולים נוספים, בבואנו לחרוג מהכלל הקבוע בסעיף 61 לחוק. במסגרת שיקולים אלה, על בית המשפט להתחשב בפגיעה בחירותו של הנאשם ובחזקת החפות ולאזן בין פגיעה זו לבין שלום הציבור ובטחונו. בגדר איזון זה על בית המשפט להביא בחשבון, בין היתר, את קצב התנהלות

המשפט; חומרת העבירות; עברו הפלילי של הנאשם; גילו; המסוכנות הנשקפת מהנאשם; והחשש מפני שיבוש הליכי משפט או הימלטות מן הדין.

8. לא אכחד כי התלבטתי בעניינו של המשיב, והמקרה שלפנינו הוא גבולי. עמדנו לעיל על השיקולים הנזקפים לחובתו של המשיב. מנגד, והלכה למעשה, זה מעצרו הראשון של המשיב, אשר עצור כבר מזה כשנה. עברו הפלילי אינו מכביד, ועד לסיום המשפט יידרשו לפחות עוד כשלוש הארכות, כאשר המשיב הוא שחקן המשנה בעלילה, מבלי להמעיט כמובן בחומרת העבירות המיוחסות לו. חזרתי ועיינתי בתסקיר שירות המבחן, שהמליץ על שחרורו בתנאי מעצר בית, לאחר שהתרשם מבני משפחתו המפקחים המוצעים (הוריו ואחיותיו), אשר לזכותם ייאמר כי גם התייצבו כאיש אחד בדיון שהתקיים בעניינו.

בנקודה זו אנו מגיעים לשאלה אם ניתן – בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני בצירוף מפקחים ובטחונות נוספים – להקהות עוקצה של המסוכנות ואת החשש מפני הימלטות ושיבוש הליכים ברמה "סבירה" או "מתקבלת על הדעת" (בש"פ 5674/13 מדינת ישראל נ' כהן (22.8.2013); בש"פ 3648/14 מדינת ישראל נ' עביד (22.5.2014)).

9. לאחר שעיינתי שוב בתסקיר שירות המבחן, שהמליץ על שחרור לחלופת מעצר בית מלא, הגעתי למסקנה כי ניתן לאיין ברמה סבירה עילות אלה, בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני בצירוף מפקחים ובטחונות כלהלן:

(-) מקום הפיקוח – בכתובתה של אחותו בבאר יעקב (הכתובת נמצאת ברשות המבקשת וההגנה).

(-) הפיקוח ייעשה בשלב זה על ידי שניים מחמשת המפקחים המוצעים בעת ובעונה אחת.

(-) כל אחד מחמשת המפקחים יחתום על ערבות אישית בסך 150,000 ₪ ויובהר לו כי הערבות תחולט אם יפר העורר את תנאי הפיקוח.

(-) נאסר על המשיב ליצור קשר במישרין או בעקיפין עם מי מהמעורבים ועם מי מעדי התביעה.

(-) כנגד המשיב יוצא צו עיכוב יציאה מן הארץ והוא יפקיד את דרכונו (ככל שהדבר טרם נעשה).

(-) יינתן צו פיקוח מעצר למשך ששה חודשים, ויאושרו חלונות ליציאה בליווי לפגישות בשירות המבחן במסגרת פיקוח המעצר.

10. לאור ההוראות הרבות הקשורות במעצר בפיקוח אלקטרוני, אני מורה על החזרת התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שיקיים את כל הפרוצדורה הצריכה לעניין זה. למען הסר ספק, בית המשפט המחוזי רשאי לפעול בגמישות וכחוכמתו בכל הקשור לתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, לרבות החלפה/הוספה/הפחתה של מפקחים, ערבויות והגבלות, והכל על פי שיקול דעתו.

11. בשלב זה, אני מאריך מעצרו של המשיב ב-90 יום החל מיום 20.2.2019 או עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי או עד למתן פסק דין בת"פ 18-02-54462 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ט (21.2.2019).

ש פ ט